

Nr 138.

Av herr Sjödahl m. fl., om anslag till inrättande av ett nytt centralbibliotek.

Enligt den plan till inrättande av centralbibliotek, som låg till grund för 1929 års riksdagsbeslut angående omorganisation av folkbiblioteksväsendet, skulle varje län (utom län med landsbibliotek) erhålla ett centralbibliotek med uppgift att suppleras de lokala bibliotekens arbete genom direkt och kostnadsfri utlåning av böcker, som behövdes i studiesyfte, genom utsändande av vandringsbibliotek och genom biblioteksteknisk vägledning. Årligen skulle inrättas två nya centralbibliotek, tills centralbiblioteksorganisationen stode fullt färdig. Antalet län med centralbibliotek vore för närvarande sex, Södermanlands län, Malmöhus län, Hallands län, Göteborgs och Bohus län, Värmlands län samt Norrbottens län.

Centralbiblioteken ha haft en utomordentlig och för varje år ökad betydelse för bildningsarbetet i respektive län såväl direkt genom de utlåningsmöjligheter de berett som komplettering av de lokala bibliotekens bokbestånd som också genom sitt arbete på rationalisering av de mindre, lokala bibliotekens verksamhet. Innan ett centralbibliotek skapats i ett län, saknas den ryggrad, som är första förutsättningen för ett fullt planmässigt biblioteksarbete särskilt inom landsbygdens och de mindre städernas bibliotek.

Under sådana omständigheter är det livligt att beklaga, att ett avbrott i inrättandet av centralbibliotek skett. Skolöverstyrelsen har även tillstyrkt att nyinrättandet av centralbibliotek återupptages, om än till en början med blott ett bibliotek för budgetåret 1935—1936. Överstyrelsen föreslog därför att med ingången av år 1936 måtte inrättas ett centralbibliotek, vilket skulle betinga en kostnad för budgetåret 1935—1936 av 5,000 kronor.

För närvarande utgå avsevärt knappare anslag åt folkbiblioteken än vad som från början var avsett som normalt. Även om beträffande dessa anslag av Kungl. Maj:t föreslagits en mindre höjning och även om till äventyrs riksdagen med anledning av enskilda motioner skulle vilja höja dessa ytterligare något, anse vi det synnerligen önskvärt, att den betydelsefulla organisatoriskt stödjande och för bokförrådet kompletterande gärning, som centralbiblioteken ha till uppgift att fullfölja, skulle kunna vidgas till åtminstone ännu ett länsområde. Till de befintliga sex centralbiblioteken skulle, om den ursprungliga planen följts, redan nu ytterligare fyra ha tillkommit och två vid denna riksdag beviljats. Att under sådana omständigheter nu återupptaga planens fullföljande med åtminstone ett nytt centralbibliotek, synes oss vara en mycket väl motiverad och även under nuvarande förhållanden rimlig önskan. Därtill kommer, att från ej mindre än trenne län framställning gjorts om upprättande av centralbibliotek för länsområdet.

Med hänvisning till vad vi ovan anfört föreslå vi, att riksdagen måtte besluta

att för budgetåret 1935/1936 till centralbibliotek bevilja kronor 65,000 och till resekostnads- och traktamentsersättningar vid biblioteksinspektion från lands- och centralbibliotek kronor 4,500: —.

Stockholm den 23 januari 1935.

Edg. Sjödahl.

J. Hansson.

John Björck.

Gottfr. Karlsson.

Axel Löfvander.
